

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ
ВІДДІЛ РОЗВИТКУ
ІНСТИТУТУ ВИКРИВАННЯ

ЄДИНИЙ ПОРТАЛ ПОВІДОМЛЕНЬ ВИКРИВАЧІВ

дослідження щодо питань
впровадження порталу та
перспектив його розвитку

2024

Дослідження проведено та підготовлено авторським колективом у складі працівників відділу розвитку інституту викривання Національного агентства з питань запобігання корупції: Анастасією Ренкас, Олександром Скобом, Оленою Леончук, Ольгою Онікієнко та Анастасією Шевчук.

ЗМІСТ

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА	3
1.1. Терміни та скорочення	4
2.1. Правове регулювання	4
II. ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ	11
2.1. Предмет та мета дослідження	11
III. ДОСВІД КОРИСТУВАЧІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	21
3.1. Порухнені питання та відповіді організацій на них	21
3.2. Досвід роботи з Порталом працівників Національного агентства.	30
IV. РЕЗОЛЮТИВНА ЧАСТИНА	32
V. ВИСНОВКИ	33

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Незважаючи на той факт, що інститут викривання в Україні перебуває на етапі свого становлення, Україна має законодавство щодо захисту викривачів, яке визнається одним з найбільш прогресивних в світі.

Забезпечення розвитку інституту викривання є пріоритетом в діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, а забезпечення викривачів дієвим цифровим інструментом для повідомлень про корупцію є продиктованою вимогою сьогодення.

Національне агентство з питань запобігання корупції з 6 вересня 2023 року запустило Єдиний портал повідомлень викривачів на якому громадяни можуть повідомляти про факти корупції, які їм вдалося зафіксувати.

Портал – це один з інструментів реалізації антикорупційної політики, створення якого передбачено Законом України «Про запобігання корупції» та Державною антикорупційною програмою на 2023-2025 роки . Тому введення в промислову експлуатацію спеціального ресурсу, на якому викривачі зможуть безпечно повідомляти про факти корупції, є одним з пріоритетів НАЗК.

«Захист викривачів та забезпечення ефективного функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів є важливими інструментами розбудови прозорості, підзвітності та доброчесності в Україні, а також умовою приведення законодавства України у відповідність до стандартів ОЕСР та Європейського Союзу», - зазначив Голова НАЗК Віктор ПАВЛУЩИК.

Єдиний портал повідомлень викривачів – це внутрішній канал повідомлення, який економить бюджет всіх інституцій та організацій на розробку власного окремого механізму. Спеціальний ресурс забезпечує анонімне надсилання повідомлень працівниками організацій про корупцію в їхніх структурах – інформація викривачів оперативно надсилається її керівникам або уповноваженим підрозділам (особам) з питань запобігання та виявлення корупції, а також до спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції (НАЗК, НАБУ, Нацполіції, органів прокуратури).

На виконання вимог Закону НАЗК за підтримки донорів створили зручний уніфікований інструмент, до якого буде підключено **понад 92 тисячі організацій**.

Портал забезпечує цілодобовий відкритий доступ для подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Це - зручний і простий інструмент, який мінімізує людський фактор, унеможливорює втручання в систему і витік інформації. Тож, якщо вам стали відомі факти корупційних правопорушень у вашій організації, повідомляйте про них. Портал підкаже, як це зробити швидко і правильно.

1.1. Терміни та скорочення

ЄППВ/Портал/Система – Єдиний портал повідомлень викривачів;

Закон – Закон України «Про запобігання корупції»;

Порядок ведення portalу – Порядок ведення Єдиного portalу повідомлень викривачів, затверджений наказом Національного агентства від 03.01.2023 № 1/23, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.01.2023 за № 22/39078;

НАЗК/Національне агентство – Національне агентство з питань запобігання корупції;

Організація – державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права та юридичні особи, зазначені в частині другій статті 62 Закону, які зобов'язані забезпечити функціонування внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

Авторизований користувач – працівник організації, якому надано доступ до Portalу за відповідним рівнем (ролю): керівник організації, в.о. керівника організації, керівник уповноваженого підрозділу, уповноважений, оператор спеціальної телефонної лінії.

2.1. Правове регулювання

Відповідно до Закону (у редакції Закону до 01.06.2021) статтею 1 було передбачено наступні визначення:

викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання;

внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону – способи захищеного та анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу або юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу;

зовнішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону – шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо;

регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону – шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем Національному агентству з питань запобігання корупції, іншому суб'єкту владних повноважень, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішень з питань, щодо яких розкривається відповідна інформація. Регулярні канали обов'язково створюються спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, органами досудового розслідування, органами, відповідальними за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншими державними органами, установами, організаціями.

Також, ст. 53¹ Закону (у редакції Закону до 01.06.2021) передбачала наступні вимоги:

1. Держава заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону усно та письмово, зокрема **через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку**, шляхом звернення до засобів масової інформації, журналістів, громадських об'єднань, професійних спілок.

2. **Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права та юридичні особи, зазначені в частині другій статті 62 цього Закону, забезпечують викривачам умови для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону** шляхом:

1) впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

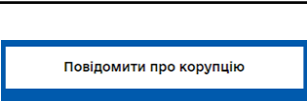
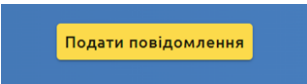
2) надання працівникам та особам, які проходять у них службу або навчання або виконують певну роботу, методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

3) визначення внутрішніх процедур і механізмів прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією

правопорушень, інших порушень цього Закону, перевірки та належного реагування на такі повідомлення;

4) обов'язкового створення та забезпечення функціонування внутрішніх та регулярних каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

Таким чином, усі без виключення організації, на яких поширювалася вимога Закону щодо створення та забезпечення функціонування внутрішніх та регулярних каналів повідомлення, зобов'язані були утворити та забезпечити роботу власних **шести каналів: спеціальних телефонних ліній (внутрішньої та регулярної), форм для повідомлень на офіційних веб-сайтах організацій (внутрішньої та регулярної) та спеціальні електронні поштові скриньки (внутрішньої та регулярної) для повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.**

Регулярні канали		+38(044)200-06-91	info@nazk.gov.ua
Внутрішні канали (про порушення працівниками органу)		+ 38(044)200 08 78	anticor_reports@nazk.gov.ua

Крім того, з метою забезпечення захисту прав викривачів, наказом Національного агентства від 02.04.2020№ 127/20 Про затвердження Вимог до захисту анонімних каналів зв'язку, через які здійснюються повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 22.04.2020 за № 370/34653, Національним агентством визначено основні критерії захисту каналів для повідомлення.

Однак, зазначений підхід не виправдав відповідних очікувань, оскільки фактично не виконувався організаціями у повній мірі у зв'язку з відсутністю у організацій технічних, організаційних та фінансових можливостей.

Так, за результатами проведених протягом 2020-2022 років Національним агентством планових та позапланових перевірок, а також здійсненням аналізу публічних веб-сайтів організацій, майже у кожній організації було виявлено часткове порушення вимог Закону щодо незабезпечення функціонування внутрішніх та регулярних каналів повідомлення.

У той же час, внесення Національним агентством приписів щодо усунення виявлених порушень, як правило не мало дієвого результату, оскільки саме порушення Закону було вчинене через обставини, на які організації не могли вплинути у повній мірі (як правило через відсутність фінансування).

Із урахуванням зазначеного, Національним агентством ініційовано питання щодо внесення змін до Закону, з метою забезпечення викривачів захищеними механізмами для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Так, Законом України № 1502-IX від 01.06.2021 «Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо впорядкування окремих питань захисту викривачів» внесено зміни до правових визначень щодо внутрішнього та регулярного каналів повідомлень, введено поняття «Єдиний портал повідомлень викривачів» та змінено вимоги для організацій щодо обов'язку забезпечення ними функціонування внутрішніх та регулярних каналів повідомлення шляхом викладення ст. 53¹ Закону у новій редакції.

Таким чином, **наразі Закон** оперує наступними поняттями:

внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону - способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу, юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу, а так само до органу вищого рівня, уповноважена особа якого здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства на підвідомчих підприємствах, в установах та організаціях;

регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень - способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем органам прокуратури, Національній поліції, Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Національному агентству з питань запобігання корупції.

Крім того, згідно з чинною редакцією ст. 53¹ Закону:

1. державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права та юридичні особи, зазначені в **частині другій** статті 62 цього Закону, зобов'язані забезпечити функціонування внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

Органи прокуратури, Національна поліція, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань та Національне агентство зобов'язані забезпечити функціонування внутрішніх і регулярних каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

2. Подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону здійснюється через відкритий для цілодобового доступу Єдиний портал повідомлень викривачів та спеціальні телефонні лінії.

Інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, отримана через регулярні канали повідомлення такої інформації, вноситься до Єдиного порталу повідомлень викривачів уповноваженими на це особами відповідних суб'єктів.

При використанні особами будь-яких інших способів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону (направлення повідомлення, у тому числі анонімного, у паперовій або електронній формі чи здійснення повідомлення на особистому прийомі, через спеціальну телефонну лінію тощо) їм гарантуються дотримання умов конфіденційності та анонімності, а також внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів уповноваженими на це особами відповідних суб'єктів не пізніше наступного робочого дня з моменту її отримання.

При використанні особою зовнішніх каналів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів здійснюється не пізніше наступного робочого дня з моменту її виявлення уповноваженою особою суб'єкта, до повноважень якого належить здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні.

3. Єдиний портал повідомлень викривачів - це інформаційно-телекомунікаційна система, яка має комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю згідно із [Законом України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах"](#), що забезпечує обмін даними з викривачем за допомогою мережі Інтернет, збирання, зберігання, використання, захист, облік, пошук, узагальнення повідомлень викривачів, а також іншої інформації, в тому числі про статус викривачів, стан та результати розгляду повідомлень викривачів.

Функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів передбачає обробку персональних даних, якщо вони повідомлені викривачем, а також персональних даних осіб, які мають доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів, у цілях забезпечення захисту викривачів, проведення належної перевірки за повідомленнями викривачів та виконання функції

адміністратора. Обробка зазначених даних здійснюється на підставі цього Закону та не потребує згоди суб'єктів персональних даних.

Єдиний портал повідомлень викривачів гарантує викривачам дотримання умов конфіденційності та анонімності, а також забезпечує доступ викривачів до інформації про стан та результати розгляду їх повідомлень і є офіційним внутрішнім джерелом інформації про осіб, які мають статус викривачів.

Доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів мають викривачі в частині здійснення ними повідомлень та отримання інформації про стан і результати їх розгляду, Голова та службовці Національного агентства відповідно до їх повноважень, визначених цим Законом, керівники та уповноважені особи відповідних суб'єктів у частині повідомлень викривачів, розгляд яких віднесено до їх повноважень відповідно до цього Закону, інші уповноважені особи в частині інформації про статус викривачів у разі звернення викривача для отримання безоплатної правничої чи психологічної допомоги, визначеної цим Законом.

Держателем та відповідальним за адміністрування Єдиного порталу повідомлень викривачів є Національне агентство, яке встановлює порядок його ведення.

У порядку ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів визначаються його складові та функціональні можливості, права та обов'язки осіб, які мають доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів, а також інші питання його функціонування.

Захист інформації, що міститься в Єдиному порталі повідомлень викривачів, відповідно до вимог законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах та про захист персональних даних і доступ до інформації з обмеженим доступом здійснює Національне агентство.

За порушення захисту, несанкціонований доступ або зловживання доступом чи порушення цілісності Єдиного порталу повідомлень викривачів, а також за спотворення, незаконне знищення, копіювання, використання, поширення інформації Єдиного порталу повідомлень викривачів настає юридична відповідальність в установленому законом порядку.

4. Органи, зазначені у частині першій цієї статті, та юридичні особи, зазначені у [частині другій](#) статті 62 цього Закону, забезпечують викривачам умови для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону шляхом:

1) впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

2) надання працівникам та особам, які проходять у них службу або навчання чи виконують певну роботу, методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

3) організації та забезпечення розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

4) обов'язкового забезпечення функціонування у випадках, передбачених цим Законом, внутрішніх та регулярних каналів для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

Таким чином, законодавцем передбачено обов'язок щодо **забезпечення ведення організаціями виключно внутрішніх каналів повідомлення**, а саме: власної спеціальної телефонної лінії для повідомлень та Порталу, як єдиної уніфікованої системи, функціонування якої забезпечує держава, в особі Національного агентства.

Обов'язок забезпечити функціонування внутрішніх і регулярних каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону покладено виключно на спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції та Державне бюро розслідувань.

Відповідно до наказу Національного агентства від 31.08.2023№ 190/23 «Про початок роботи Єдиного порталу повідомлень викривачів», Національним агентством прийнято у постійну (промислову) експлуатацію інформаційно-комунікаційну систему «Єдиний портал повідомлень викривачів» з 00 год. 00 хв. 06.09.2023.

З метою забезпечення підключення організацій до Порталу, пунктом 3 цього ж наказу Національним агентством затверджено черговість підключення організацій до Порталу.

У квітні 2024 року підхід до підключення організацій до Порталу був переглянутий, у зв'язку з чим до затвердженої черговості внесені відповідні зміни.

II. ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Предмет та мета дослідження

Відповідно до наказу Національного агентства від 31.08.2023№ 190/23 «Про початок роботи Єдиного порталу повідомлень викривачів», Національним агентством прийнято у постійну (промислову) експлуатацію інформаційно-комунікаційну систему «Єдиний портал повідомлень викривачів» з 00 год. 00 хв. 06.09.2023.

Так, починаючи з 06.09.2023 Національним агентством розпочато підключення організацій до Порталу, із урахуванням затвердженої черговості.

До першої та другої черги увійшли:

- спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції та ДБР;
- міністерства та ЦОВВ зі спеціальним статусом, обласні та міста Києва державні (військові) адміністрації.

Таким чином, вже до кінця 2023 року переважна більшість організацій першої і другої черг були підключені до Порталу та набули певного досвіду щодо роботи з системою, із урахуванням особливостей та процесів у своїй організації.

З метою підвищення продуктивності роботи Порталу, покращення його функціоналу, у тому числі шляхом можливої його модернізації, а також усунення критичних недоліків, виявлених авторизованими користувачами, Національним агентством скеровано до організацій першої та другої черг лист від 09.02.2024 № 254-05/8199-24, яким запропоновано надати відповіді на певні ключові запитання щодо досвіду функціонування Порталу в організаціях.

№ з/п	Наведені організаціям запитання	Очікуваний результат відповіді	Ціль та можливі перспективи реагування
1)	<p>1) Чи розроблялися/приймалися вашою організацією локальні організаційно-розпорядчі чи нормативно-правові акти (порядки, положення, інструкції тощо), якими врегульовано порядок/процедуру прийняття та розгляду повідомлень у вашій організації?</p> <p>2) У разі прийняття такого(ких) документу(тів), просимо зазначити, які саме, а також чи у повній мірі вони відповідають вимогам законодавства, у тому числі тим, що набрали чинності у зв'язку із запуском Національним агентством Порталу, або ж потребують перегляду?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про наявність або відсутність відповідного документу;</p> <p>2) отримання інформації від організації про стан відповідності локального акту вимогам Закону;</p>	<p>1) встановлення стану обізнаності організації щодо вимог Закону, які <u>передбачають обов'язок</u> визначення внутрішніх процедур і механізмів прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, перевірки та належного реагування на такі повідомлення;</p> <p>2) встановлення стану зацікавленості організації у ефективності управління власними корупційними ризиками, у тому числі шляхом слідкування за змінами у законодавстві та своєчасному реагуванні на них.</p>

2)	<p>3) Яка кількість повідомлень надійшла до вашої організації протягом 2023 року та перших двох місяців 2024 року, скільки із них були отримані через Портал та окремо іншими каналами?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про факт надходження документів відповідної категорії зміна у динаміці таких надходжень, пов'язаних із запуском Порталу;</p>	<p>1) встановлення факту наявності досвіду у організації щодо роботи з документами у Порталі;</p> <p>2) встановлення стану динаміки роботи організації із повідомленнями (сталість, підвищення чи зниження коефіцієнту надходження повідомлень);</p> <p>3) встановлення факту наявності довіри у громадськості до нової системи, а також можлива потреба у зміні підходів до організації внутрішніх процесів в організаціях.</p>
3)	<p>4) Скільком користувачам вашої організації (крім керівника організації) надано доступ до Порталу (зазначити за якими ролями)?</p> <p>5) Чи виникали труднощі у вашої організації при визначенні, внесенні змін чи блокуванні користувачів? Якщо так, зазначте які саме та як вони були вирішені, або ж наразі залишаються невирішеними із технічних причин.</p>	<p>1) отримання інформації від організації про факт орієнтування відповідальних працівників у механізмах, запропонованих системою;</p> <p>2) отримання інформації від організації про можливі технічні або організаційні недоліки у процесах, запропонованих системою.</p>	<p>1) встановлення можливих проблем та недоліків, з якими на практиці зіштовхнулися авторизовані користувачі, з метою оперативного їх усунення;</p> <p>2) встановлення можливих організаційних недоліків (відсутність належного функціоналу), які не були враховані при розробці Порталу, з метою планування роботи щодо модернізації системи у разі потреби.</p>

4)	<p>б) Чи достатня кількість ролей, які наразі передбачені Порталом? Якщо ні, яких, на вашу думку, ролей не вистачає та який мав би бути їх функціонал? Які працівники вашої організації мали б забезпечити виконання функцій за запропонованими ролями?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про факт достатності запропонованих Порталом функцій, із урахуванням особливостей їх роботи.</p>	<p>1) встановлення можливих перспектив розвитку функціоналу системи, який не був передбачений на етапі проектування Порталу.</p>
5)	<p>7) Яких функцій (кабінети авторизованих користувачів) бракує у Порталі (зокрема щодо: механізму отримання повідомлень, внесення авторизованими користувачами до Порталу відомостей, розгляду повідомлень, статистики та аналітики, роботи з повідомленнями тощо)?</p> <p>Який зміст, ціль, мета реалізації та механізм їх роботи? Які користувачі (ролі) мають забезпечувати виконання запропонованих функцій?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про факт достатності запропонованих Порталом функцій, із урахуванням особливостей їх роботи.</p>	<p>1) встановлення можливих перспектив розвитку функціоналу системи, зокрема, що стосується роботи авторизованих користувачів, який не був передбачений/реалізований на етапі проектування Порталу;</p> <p>2) встановлення можливих недоліків у роботі існуючих механізмів, з метою їх усунення.</p>

6)	<p>8) Яких Функцій (публічна частина Порталу) бракує у Порталі (зокрема щодо: механізму направлення повідомлення, форми повідомлення, статистики та аналітики, інформаційно-довідкових відомостей, механізмів та запобіжників тощо)? Який зміст, ціль, мета реалізації та механізм роботи запропонованих функцій?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про факт достатності запропонованих Порталом функцій, із урахуванням особливостей їх роботи.</p>	<p>1) встановлення можливих перспектив розвитку функціоналу системи, зокрема, що стосується роботи зовнішніх користувачів та веб-порталу в цілому, який не був передбачений/реалізований на етапі проектування Порталу;</p> <p>2) встановлення можливих недоліків у роботі існуючих механізмів, з метою їх усунення.</p>
7)	<p>9) Які наявні функції Порталу працюють, на вашу думку, не коректно та як вони мають працювати? Від яких функцій або механізмів варто відмовитися та чому?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про наявність критичних недоліків роботи системи з урахуванням досвіду їх роботи;</p> <p>2) отримання інформації від організації щодо функцій Порталу, які не є корисними або ж не можуть бути належним чином застосовані за певних причин.</p>	<p>1) встановлення можливих недоліків у роботі існуючих механізмів, з метою їх усунення.</p>

8)	<p>10) Чи доцільно реалізовувати засобами Порталу функцію листування із заявниками (викривачами)? У разі ствердної відповіді, якими шляхами може бути реалізована така функція (до прикладу: чат-бот; персональний кабінет авторизованих заявників (викривачів); листування засобами e-mail тощо)?</p> <p>11) Чи доцільно реалізовувати засобами Порталу функцію підготовки проекту листа-відповіді (створення шаблонів листів), їх підписання засобами КЕП та направлення через Портал?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про доцільність розширення функціоналу Порталу, зокрема в частині обміну інформацією із заявниками/викривачами.</p>	<p>1) встановлення готовності організацій до можливих перспектив розвитку функціоналу системи, зокрема, що стосується роботи користувачів із повідомленнями та підготовки і надання відповідей на них.</p>
----	--	--	--

9)	<p>12) Із урахуванням досвіду вашої організації щодо роботи з повідомленнями та Порталом, чи має Портал здійснювати функцію окремої системи документообігу в організаціях, виключно для повідомлень про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону?</p> <p>13) У разі ствердної відповіді, які зміни у діючі закони та інші нормативно-правові акти доцільно внести/розробити нові? Які положення, механізми та процедури такі нові нормативно-правові акти мають регулювати?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про доцільність розширення функціоналу Порталу, зокрема як системи єдиного обліку повідомлень про корупцію.</p> <p>2) отримання інформації від організації про доцільність внесення змін до чинних законів та нпа, які регулюють питання здійснення обліку документів, у зв'язку із виокремленням Порталу, як окремої системи обліку повідомлень та комунікації з заявниками/викривачами.</p>	<p>1) встановлення готовності організацій до можливих перспектив розвитку функціоналу системи, зокрема, що стосується роботи користувачів із повідомленнями, обліком та розглядом повідомлень, здійсненням офіційного листування між організаціями та особами.</p> <p>2) підготовки відповідних пропозицій щодо внесення змін до законів та нпа.</p>
10)	<p>14) Чи потребує ваша організація методичної та/або консультаційної допомоги від Національного агентства, пов'язаних із роботою Порталу? Якщо так, то якими функціями Порталу у вас виникають складнощі та у якій формі/форматі ви потребуєте та очікуєте отримати допомогу?</p>	<p>1) отримання інформації від організації про достатність вжитих Національним агентством заходів щодо забезпечення комунікації, зокрема із уповноваженими підрозділами організацій.</p>	<p>1) встановлення необхідності зміни підходів до комунікаційних заходів, їх розширення або підкинення взаємодії.</p>

Таким чином, за результатами опрацювання зазначеного вище листа Національного агентства, організаціями скеровано до НАЗК відповідні пропозиції:

1. Міністерство економіки України (Мінекономіки) – лист №55-18/15776-03 від 29.02.2024;
2. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Мінінфраструктури) – лист № 3142/14-02/10-24 від 20.02.2024;
3. Міністерство юстиції України (Мін'юст) – лист № 35805/28870-14-24/31 від 06.03.2024;
4. Міністерство у справах ветеранів України (Мінветеранів) – лист № 3036/9/17-24 від 26.02.2024;
5. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України (Мінстратегпром) – лист № 1.3-6.2/1631-24 від 05.03.2024;
6. Міністерство фінансів України (Мінфін) – лист № 29000-11-5/6840 від 08.03.2024;
7. Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ) – відповідь відсутня;
8. Міністерство культури та інформаційної політики України (МКІП) – лист № 06/28/2065-24 від 04.03.2024;
9. Міністерство цифрової трансформації України (Мінцифри) – лист № 1/04-2-3802 від 11.03.2024;
10. Міністерство молоді та спорту України (Мінмолоді) – лист № 2637/18 від 04.03.2024;
11. Міністерство оборони України (МОУ) – лист № 220/8/272 від 04.03.2024;
12. Міністерство соціальної політики України (Мінсоцполітики) – відповідь відсутня;
13. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Мінприроди) – лист № 32/32/107-24 від 01.03.2024;
14. Міністерство освіти і науки України (МОН) – лист № 1/3569-24 від 29.02.2024;
15. Міністерство закордонних справ України (МЗС) – лист № 110/15-628/1-30734 від 04.03.2024;
16. Міністерство внутрішніх справ України (МВС) – відповідь відсутня;
17. Міністерство аграрної політики та продовольства України (Мінагрополітики) – лист № 21-2800-05.1/6408 від 05.03.2024;
18. Фонд державного майна України (Фонд) – лист № 10-53-1-6160 від 05.03.2024;
19. Антимонопольний комітет України (АКУ) – лист № 31-29.1/01-2267е від 06.03.2024;
20. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) – лист № 13-043/8598 від 05.03.2024;
21. Державне бюро розслідувань (ДБР) – лист № 4820-24/10-6-01-2929/24 від 04.03.2024;
22. Національна поліція України (НПУ) – лист № 34527-2024 від 04.03.2024;
23. Офіс Генерального прокурора (Офіс прокурора) – лист № 17/1/1-124ВИХ-24 від 29.02.2024;
24. Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (Адміністрація Держспецзв'язку) – лист від 04.03.2024;
25. Державний комітет телебачення і радіомовлення України (Держкомтелерадіо) – лист № 594/24/17 від 27.02.2024;

26. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) – лист № 2341/10/7-24 від 04.03.2024;
27. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (НКЕК) – лист № 28-1606/28 від 05.03.2024;
28. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) – лист № 2348/1-31-24/14 від 05.03.2024;
29. Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей (КРАІЛ) – лист № 24-5/724 від 04.03.2024;
30. Національна комісія зі стандартів державної мови (Комісія мови) – лист № 5/414/24 від 07.03.2024;
31. Київська обласна військова (державна) адміністрація (Київська адміністрація) – лист № 285/49.01/49.03/2024 від 04.03.2024;
32. Тернопільська обласна військова (державна) адміністрація (Тернопільська адміністрація) – лист № 03-2385/16 від 04.03.2024;
33. Кіровоградська обласна військова (державна) адміністрація (Кіровоградська адміністрація) – лист № 01-20/24/0.7 від 16.02.2024;
34. Чернігівська обласна військова (державна) адміністрація (Чернігівська адміністрація) – лист № 01-07/2/4077-вих від 05.03.2024;
35. Хмельницька обласна військова (державна) адміністрація (Хмельницька адміністрація) – лист № 61/19-21-2025/2024 від 06.03.2024;
36. Херсонська обласна військова (державна) адміністрація – (Херсонська адміністрація) лист № 01-01-16-2023/0/24/20 від 20.02.2024;
37. Волинська обласна військова (державна) адміністрація (Волинська адміністрація) – лист № 1906/37/2-24 від 01.03.2024;
38. Одеська обласна військова (державна) адміністрація (Одеська адміністрація) – лист № 1876/1/01-46/2793/2-24 від 05.03.2024;
39. Івано-Франківська обласна військова (державна) адміністрація (Івано-Франківська адміністрація) – лист № 1599/0/6-24 від 06.03.2024;
40. Рівненська обласна військова (державна) адміністрація (Рівненська адміністрація) – лист № вих-2140/0/01-33/24 від 26.02.2024;
41. Чернівецька обласна військова (державна) адміністрація (Чернівецька адміністрація) – лист № 01.60/12-1213 від 04.03.2024;
42. Закарпатська обласна військова (державна) адміністрація (Закарпатська адміністрація) – лист № 01-27/41 від 01.03.2024;
43. Львівська обласна військова (державна) адміністрація (Львівська адміністрація) – лист № 5/11-2486/0/2-24-7.1 від 04.03.2024;
44. Дніпропетровська обласна військова (державна) адміністрація (Дніпропетровська адміністрація) – лист № 1189/0/526-24 від 05.03.2024;
45. Вінницька обласна військова (державна) адміністрація (Вінницька адміністрація) – лист № 01.01-32/1520 від 29.03.2024;
46. Сумська обласна військова (державна) адміністрація (Сумська адміністрація) – лист № 01-17/2168 від 15.02.2024;
47. Черкаська обласна військова (державна) адміністрація (Черкаська адміністрація) – лист № 01/01-48/1700/01/01-48/6219 від 05.03.2024;
48. Полтавська обласна військова (державна) адміністрація (Полтавська адміністрація) – лист № 2214/1/01-29 від 29.02.2024;
49. Донецька обласна військова (державна) адміністрація (Донецька адміністрація) – лист № 3/0/347-24 від 29.02.2024;

50. Луганська обласна військова (державна) адміністрація (Луганська адміністрація) – лист № 1/01.01-10-1072 від 05.03.2024;

51. Житомирська обласна військова (державна) адміністрація (Житомирська адміністрація) – лист №1235/2-24/20 від 22.02.2024.

Таким чином, у ході дослідження Національним агентством опитано 51 респондентів щодо їх досвіду впровадження механізмів повідомлення, реалізованих функціями Порталу, у результаті чого отримано 47/51 відповідей (95%).

III. ДОСВІД КОРИСТУВАЧІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

3.1. Порушені питання та відповіді організацій на них

Блок запитань:

1) Чи розроблялися/приймалися організацією локальні організаційно-розпорядчі чи нормативно-правові акти (порядки, положення, інструкції тощо), якими врегульовано порядок/процедуру прийняття та розгляду повідомлень у вашій організації?

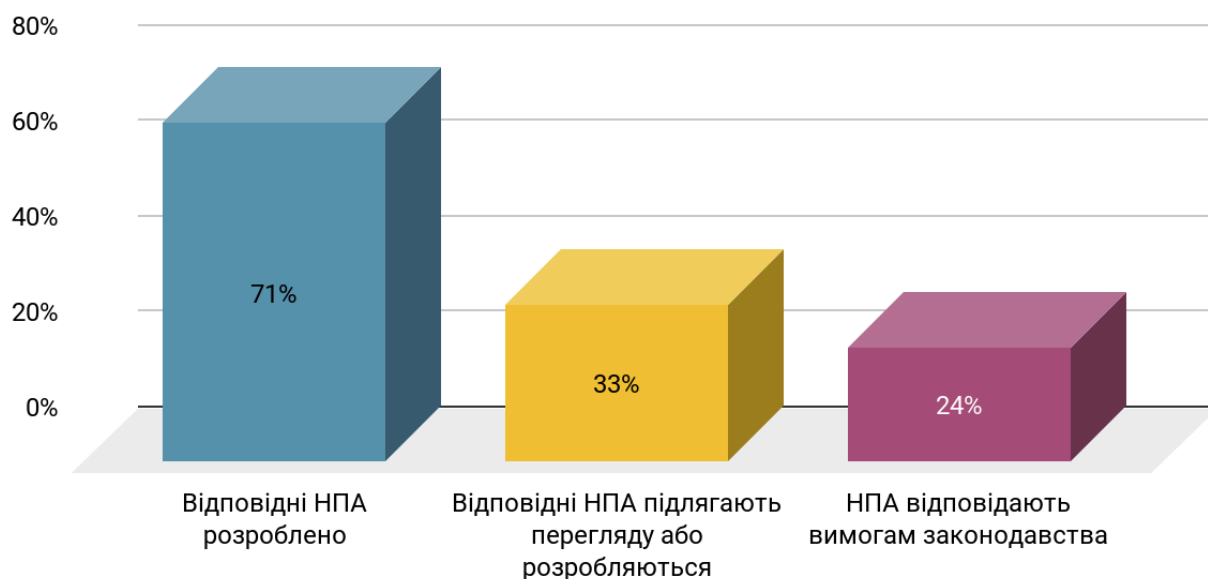
2) У разі прийняття такого(ких) документу(тів), (а) які саме документи були прийняті, (б) а також чи у повній мірі вони відповідають вимогам законодавства, у тому числі тим, що набрали чинності у зв'язку із запуском Національним агентством Порталу, або ж потребують перегляду?

- відповідні нормативно-правові акти розроблено у 36/51 організаціях (71%);

- відповідні нормативно-правові акти підлягають перегляду або перебувають на стадії розробки у 17/51 організаціях (33%);

- відповідні нормативно-правові акти переглянуті та приведені у відповідність або відповідають чинному законодавству у 12/51 (24%).

Відомості про наявність в організаціях локальних організаційно-розпорядчих актів (порядки, положення, інструкції тощо), якими врегульовано порядок прийняття та розгляду повідомлень та їх актуальність

Висновки та пропозиції:

Таким чином, враховуючи отриману від організацій інформацію, лише $\frac{3}{4}$ від загальної кількості опитаних організацій обізнані із вимогами Закону, які діють з 2021 року та лише $\frac{1}{4}$ слідкує за змінами у законодавстві, зокрема тих, що відбулися у зв'язку із прийняттям Національним агентством рішення про запуск Порталу.

У той же час, $\frac{1}{4}$ від загальної кількості організацій формально ставиться до вимог законодавства, у зв'язку із чим Національному агентству доцільно розглянути питання щодо посилення інформаційно-просвітницької роботи та координації діяльності уповноважених підрозділів організацій, а також здійснення контрольних заходів.

Блок запитань:

3) Яка кількість повідомлень надійшла до вашої організації протягом 2023 року та перших двох місяців 2024 року, скільки із них були отримані через Портал та окремо іншими каналами?

4) Скільком користувачам вашої організації (крім керівника організації) надано доступ (зазначити, за якими ролями) до Порталу?

5) Чи виникали труднощі у вашої організації при визначенні, внесенні змін чи блокуванні користувачів? Якщо так, зазначте які саме та як вони були вирішені, або ж наразі залишаються невирішеними із технічних причин.

- до 18/51 організацій повідомлень не надходило або інформація відсутня: (35%);

- були випадки отримання та розгляду повідомлень через Портал у 20/51 організацій (39%);

- до 15/51 організації надходили повідомлення через інші канали (не через Портал) (29%);

- кількість повідомлень збільшилась, у зв'язку із запуском Порталу в 13/51 (25%);

- окрім керівника організації, в 10/51 організаціях у інших працівників до суп до Порталу відсутній (або інформацію не отримано) (20%);

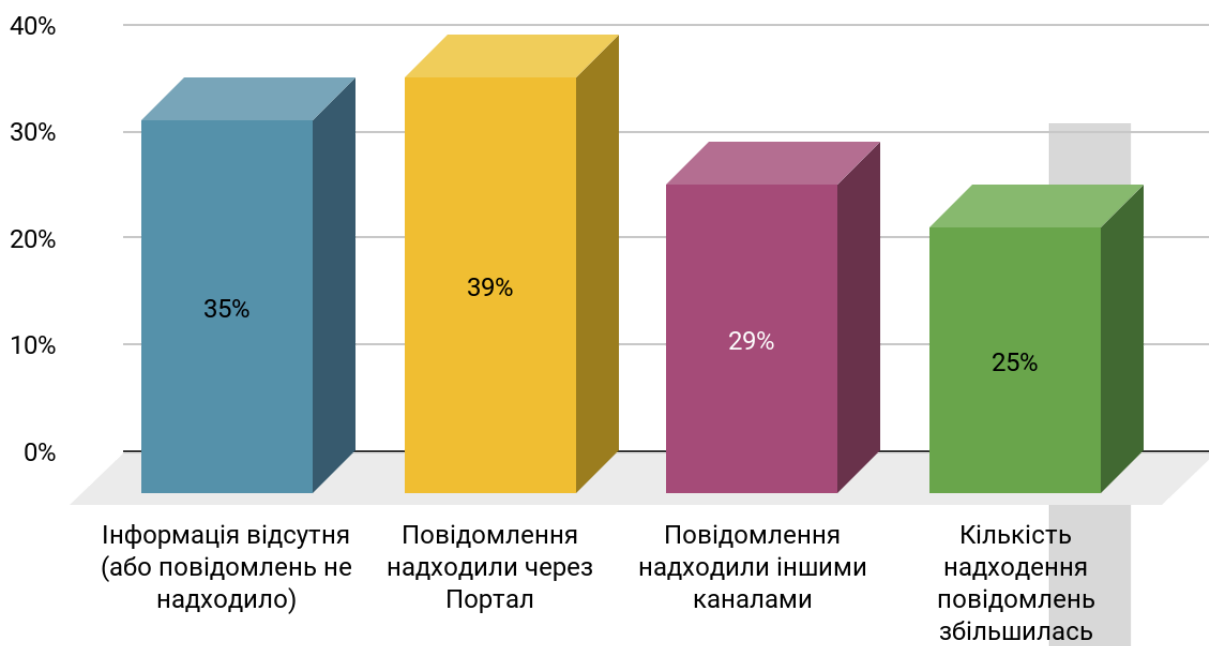
- доступ надано 1-3 працівникам організації в 34/51 (67%);

- до роботи з Порталом залучено 4-10 працівників організації в 4/51 (8%);

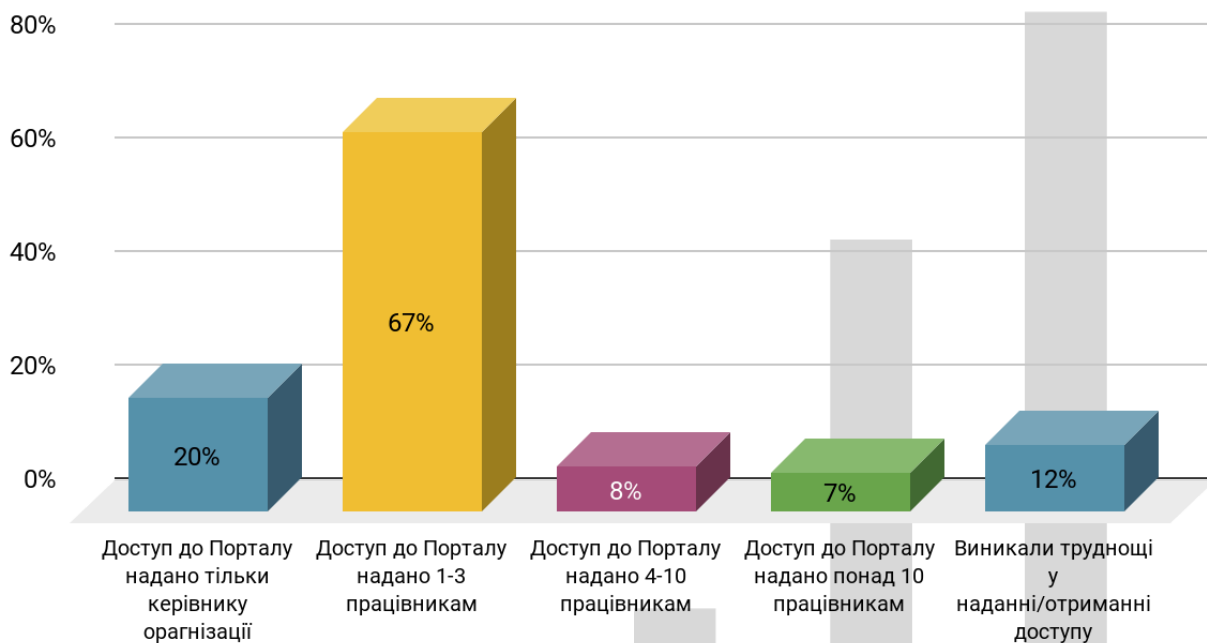
- до роботи з Порталом залучено понад 10 працівників організації в 3/51 (7%);

- труднощі, пов'язані із наданням доступу до Порталу виникали в 6/51 організацій (12%).

Динаміка надходження повідомлень до організацій

Залучення працівників організацій до роботи з Порталом

Висновки та пропозиції:

Таким чином, за результатами аналізу отриманої інформації, впровадження Національним агентством Порталу доволі суттєво вплинуло на діяльність $\frac{3}{4}$ опитаних респондентів. Рівень інформування щодо можливих фактів вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, порівняно із минулим 2023 роком, зріс у $\frac{1}{4}$ респондентів, що може свідчити про підвищення рівня довіри громадськості до державних інституцій, у зв'язку із наявністю відповідних механізмів, реалізованих засобами Порталу.

З кола опитаних респондентів, найбільше Портал вплинув на роботу спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, а також ДБР та МОУ, у зв'язку із чим Національному агентству доцільно підвищити рівень комунікації із зазначеними організаціями в частині роботи з повідомленнями та захисту викривачів, а також із питань покращення роботи механізмів прийняття та розгляду повідомлень, у тому числі Порталу.

У той же час, не усі запропоновані Порталом механізми є досконалими, про що свідчить наявність деяких труднощів щодо роботи із системою, у окремих організаціях, які потребують змін та покращення.

Так, за результатами проведених заходів щодо оцінки виявлених недоліків, виявлено системну проблему, яка полягає у неналежній роботі системи із кваліфікованими електронними підписами, виданими АЦСК Держказначейства та Укрзалізниці. наразі розробнику сформовано відповідне завдання щодо усунення недоліку. Робота триває.

Крім того, у ході роботи також виявлено недолік, пов'язаний із зміною доступу у авторизованого користувача. З метою усунення таких недоліків у майбутньому, Національному агентству доцільно розглянути питання щодо можливості внесення змін у внутрішні системні налаштування порталу та розширення функцій адміністратора доступу Національного агентства, які передбачатимуть можливість ручного блокування користувачів та надання їм відповідних прав доступу у системі (у разі виникнення такої технічної необхідності).

Разом із тим, такі зміни можуть бути реалізовані, насамперед, шляхом проведення модернізації Порталу.

Окремі труднощі у організації виникали у зв'язку відсутності належного правового регулювання роботи авторизованих користувачів у Порталі (до прикладу: максимальна кількість можливих авторизованих користувачів в організації, можливість окремими авторизованими користувачами (крім керівника організації) отримувати всі повідомлення, призначати та блокувати інших користувачів тощо). Такий функціонал користувачів передбачений виключно інструкціями користувачів та безпосередньо внутрішньо технічним налаштуванням системи, здійсненим на виконання технічного завдання (технічна документація).

У той же час, нормативне врегулювання усіх функцій користувачів у Порталі доцільно реалізовувати, виключно після проведення усіх

необхідних організаційних процедур (до прикладу: підключення до Порталу усіх організацій тощо) та усунення можливих виявлених технічних недоліків у роботі Порталу.

Блок запитань:

6) Чи достатня кількість ролей, які наразі передбачені Порталом? Якщо ні, яких, на вашу думку, ролей не вистачає та який мав би бути їх функціонал? Які працівники вашої організації мали б забезпечити виконання функцій за запропонованими ролями?

7) Яких функцій (*кабінети авторизованих користувачів*) бракує у Порталі (зокрема щодо: механізму отримання повідомлень, внесення авторизованими користувачами до Порталу відомостей, розгляду повідомлень, статистики та аналітики, роботи з повідомленнями тощо)? Який зміст, ціль, мета реалізації та механізм їх роботи? Які користувачі (ролі) мають забезпечувати виконання запропонованих функцій?

8) Яких функцій (*публічна частина Порталу*) бракує у Порталі (зокрема щодо: механізму направлення повідомлення, форми повідомлення, статистики та аналітики, інформаційно-довідкових відомостей, механізмів та запобіжників тощо)? Який зміст, ціль, мета реалізації та механізм роботи запропонованих функцій?

9) Які наявні функції Порталу працюють, на вашу думку, не коректно та як вони мають працювати? Від яких функцій або механізмів варто відмовитися та чому?

- інформацію від організації щодо 2 та більше із наведених запитань не отримано або пропозиції відсутні у 26/51 (51%) організацій;

- поінформовано про коректну роботу усіх механізмів та достатність функцій, запропонованих Порталом у 21/51 (41%) організаціях;

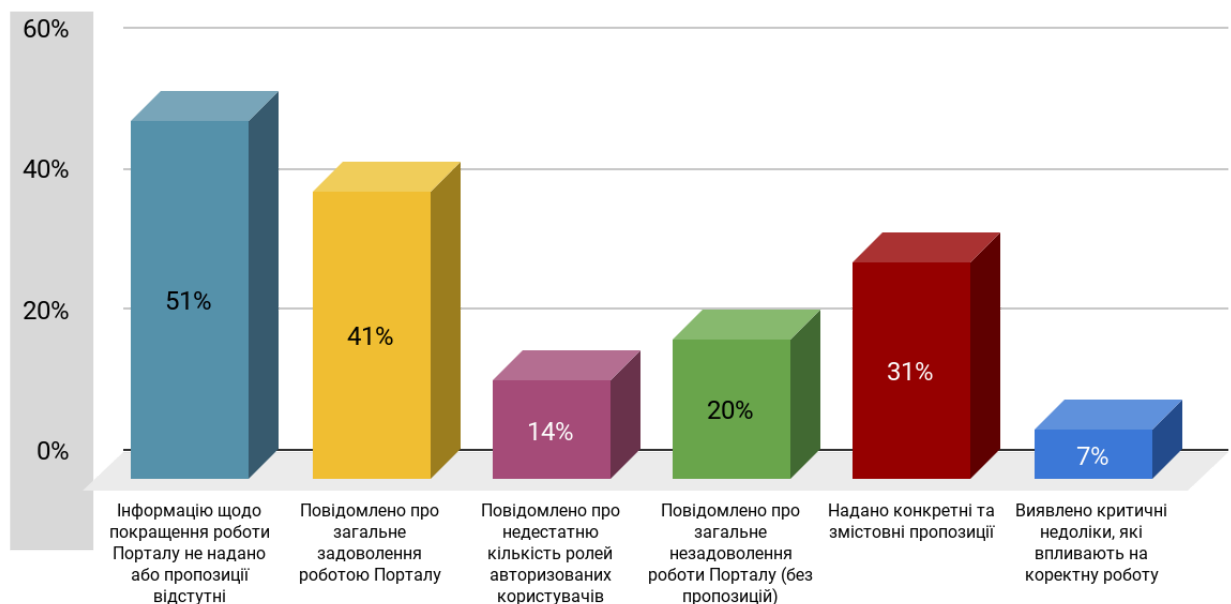
- повідомлено про недостатню кількість ролей авторизованих користувачів порталу у 7/51 (14%) організаціях;

- висловлено загальне незадоволення роботою Порталу, без зазначення конкретних недоліків у 10/51 (20%) організаціях;

- надано конкретні та змістовні пропозиції щодо покращення роботи внутрішньої та зовнішньої частини Порталу у 16/51 (31%) організаціях;

- зазначено про виявлення критичних недоліків, які впливають на коректну роботу організації в Порталі у 3/51 (7%) організаціях;

Інформація щодо коректності роботи Порталу та пропозиції щодо його покращення або усунення критичних недоліків

Висновки та пропозиції:

Таким чином, за результатами опрацювання отриманих пропозицій, можна зробити наступні висновки, а саме:

-значна частина організацій наразі не набула достатнього досвіду для надання конкретних зауважень або пропозицій щодо покращення роботи Порталу. Окремі організації зазначали про можливість надання відповідних пропозицій згодом.

-значну частину організацій влаштовують функціональні можливості, запропоновані Порталом. Разом із тим, такі пропозиції надходять переважно від організацій, які не отримували повідомлення чи загальна чисельність працівників організації є не дуже значною. Крім того, такі висновки також можуть бути пов'язані із недостатнім досвідом роботи авторизованих користувачів із Порталом.

-організації, які мають велику ієрархічну структуру та відповідний розподіл за напрямками діяльності (такі як НПУ, ДБР, НАБУ, МОУ, Офіс прокурора тощо) більш змістовно підійшли до питання покращення роботи Порталу, оскільки саме ці організації на практиці більше за інших респондентів отримували та розглядали повідомлення, як через Портал так і іншими каналами.

Питання щодо некоректної роботи Порталу та інші виявлені недоліки у своїй переважній більшості повторюються та насамперед стосуються аналітичного блоку, коректності відображення окремих написів та обліку строків, а також авторизації на Порталі за допомогою апаратного ключа (як правило АЦСК Держказначейства).

Такі критичні недоліки наразі вже взяті у роботу щодо їх якнайшвидшого усунення.

Інші пропозиції щодо покращення роботи Порталу стосувалися як роботи вебсайту (покращення форми подання повідомлення, встановлення відповідних фільтрів, запобіжників та підказок з метою зменшення випадків подання повідомлення не до органу, уповноваженого на його розгляд), покращення аналітичного блоку порталу, шляхом розширення фільтрів та забезпечення здійснення аналізу, зокрема за видами конкретних правопорушень або суб'єктами їх вчинення.

Також висловлені пропозиції стосувалися розширення кола авторизованих користувачів, зокрема додавання таких ролей як:

- адміністратор доступу в організації – який матиме функціональні можливості надавати доступ до Порталу іншим працівникам, його змінювати та блокувати (без доступу до повідомлень);

- помічника керівника (або відповідального за аналіз та розподіл документів) – який здійснюватиме первинну обробку документів, за відповідними делегованими повноваженнями керівника, та скеровуватиме повідомлення до відповідальних структурних підрозділів або виконавців;

- керівника (працівника) підрозділу з розгляду повідомлень (звернень), який не є уповноваженим з питань запобігання корупції.

Крім того, запропоновано переглянути систему надання доступу користувачам, зокрема шляхом забезпечення можливості обмежувати доступ конкретному користувачу, або ж надавати можливість працювати із документами більше ніж 1 відповідальній особі, із можливістю визначення головного виконавця.

Окремими організаціями також висловлено пропозицію щодо забезпечення функціями порталу листування між структурними підрозділами в організації, з метою унеможливлення витоку інформації, а також можливості скеровувати повідомлення до розгляду підпорядкованим територіальним органам (підрозділам) з метою здійснення перевірки інформації.

Такі функції можуть бути реалізовані шляхом розробки відповідної ієрархічної системи, із внесенням відповідних відомостей щодо підпорядкування організацій та ступенів такого підпорядкування (до прикладу: «міністерство – тер.орган міністерства – ДП»).

Блок запитань:

10) Чи доцільно реалізовувати засобами Порталу функцію листування із заявниками (викривачами)? У разі ствердної відповіді, якими шляхами може бути реалізована така функція (до прикладу: чат-бот; персональний кабінет авторизованих заявників (викривачів); листування засобами e-mail тощо)?

11) Чи доцільно реалізовувати засобами Порталу функцію підготовки проекту листа-відповіді (створення шаблонів листів), їх підписання засобами КЕП та направлення через Портал?

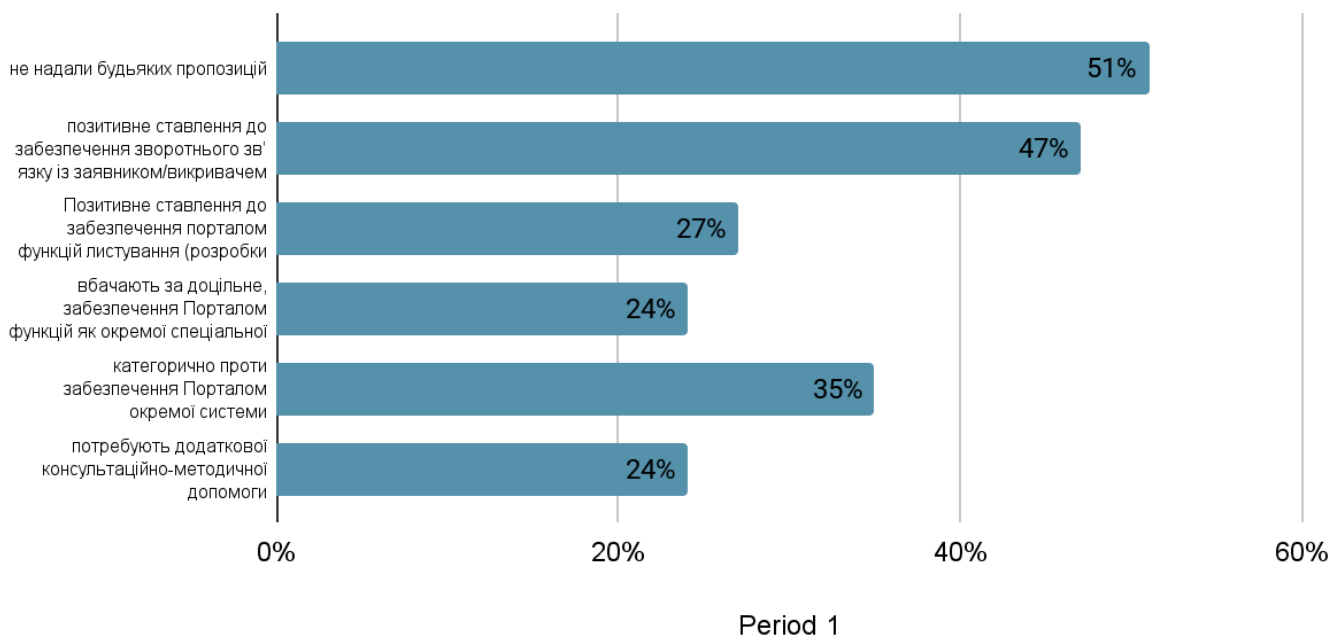
12) Із урахуванням досвіду вашої організації щодо роботи з повідомленнями та Порталом, чи має Портал здійснювати функцію окремої

системи документообігу в організаціях, виключно для повідомлень про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону?

13) У разі ствердної відповіді, які зміни у діючі закони та інші нормативно-правові акти доцільно внести/розробити нові? Які положення, механізми та процедури такі нові нормативно-правові акти мають регулювати?

14) Чи потребує ваша організація методичної та/або консультаційної допомоги від Національного агентства, пов'язаної із роботою Порталу? Якщо так, то з якими функціями Порталу у вас виникають складнощі та у якій формі/форматі ви потребуєте та очікуєте отримати допомогу?

Інформація щодо коректності роботи Порталу та пропозиції щодо його покращення або усунення критичних недоліків

- будь яких пропозицій із наведених питань (2 та більше) не надано (інформація відсутня) у 26/51 організаціях (51%);

- пропонують розширити функціонал Порталу, в частині забезпечення можливості зворотної комунікації із заявниками/викривачами засобами Порталу у 24/51 організаціях (47%);

- пропонують розширити функціонал Порталу, в частині забезпечення можливості створення документів у Порталі та їх направлення засобами системи до інших організацій, зокрема підпорядкованих, а також інших авторизованих користувачів (у межах організації) 14/51 (27%);

- вбачають за доцільне, забезпечення Порталом функцій, як окремої системи документообігу (виключно для повідомлень про корупцію), у разі відповідного законодавчого врегулювання, 12/51 (24%);

- категорично проти забезпечення Порталом окремої системи документообігу у 18/51 організаціях (35%);
- потребують додаткової консультативно-методичної допомоги, пов'язаної із роботою Порталу в 12/51 (24%).

Висновки та пропозиції:

Таким чином, за результатами опрацювання отриманої інформації, варто зазначити про загальну позитивну тенденцію (1/2 респондентів) щодо готовності організацій до розширення функціоналу Порталу в частині забезпечення зворотного зв'язку із заявниками/викривачами та здійснення іншого листування (комунікації) засобами Порталу.

Також слід відмітити про те, що пропозиції організацій, в частині реалізації здійснення комунікації з заявниками/викривачами, у середньому, висловлювали позицію про доцільність введення відповідного кабінету «викривача», який у свою чергу, має вплинути на зменшення обсягу документів, із відсутністю змісту та суті повідомлення, забезпечить можливість здійснення загального обліку викривачів.

Реалізація кабінету «викривача», насамперед може бути забезпечена із обов'язковим застосуванням КЕП та електронної пошти заявника при здійсненні реєстрації відповідного кабінету. Така конструкція, у разі застосування відповідних додаткових захисних механізмів, які знеособлюють відомості про заявника, надасть можливість забезпечення зворотного зв'язку із викривачем, мінімізуючи можливість витоку інформації.

Крім того, ¼ організацій позитивно ставиться до запровадження механізму надсилання листів до інших організацій та авторизованих користувачів засобами Порталу.

У той же час, запровадження такого механізму, насамперед передбачає облік таких документів у системі, формування відповідних справ та присвоєння реєстраційних номерів, у зв'язку із цим, ¼ організацій позитивно ставляться до забезпечення Порталом функцій окремої та єдиної системи документообігу, виключно для повідомлень про корупцію, у разі врегулювання зазначеного питання на законодавчому рівні.

Однак, приблизно третина від опитаних респондентів висловила негативну позицію щодо забезпечення Порталом окремої системи документообігу. Така позиція сформована на основі відсутності, наразі, відповідної законодавчої бази та утворення суперечності між чинними нормативно-правовими актами, які регулюють питання ведення діловодства.

Також зазначено про відсутність відповідних компетенцій у осіб, які мають забезпечити ведення діловодства у Порталі, або ж відсутність людського ресурсу для цього.

Таким чином, у разі запровадження Національним агентством відповідних заходів, спрямованих на врегулювання питання щодо забезпечення Порталом окремої системи документообігу, яка

передбачатиме отримання повідомлень, здійснення їх розгляду (у тому числі перевірки інформації безпосередньо засобами Порталу, зокрема шляхом направлення запитів, отримання відомостей з інших ІКС та баз даних), варто також приділити увагу заходам щодо відповідної підготовки спеціалістів (уповноважених), які мають працювати в Порталі.

Окремо слід зазначити про наявність запиту щодо підвищення рівня комунікації між Національним агентством та уповноваженими підрозділами (особами), зокрема підготовки відповідних методично-роз'яснювальних документів, проведення навчань тощо, про що зазначили $\frac{1}{4}$ респондентів.

Однак, переважну більшість респондентів влаштовує рівень отриманої від Національного агентства допомоги у телефонному режимі, яка надається працівниками Управління формування політики доброчесності у публічній та приватній сфері, а також працівниками контакт-центру НАЗК.

3.2. Досвід роботи з Порталом працівників Національного агентства.

У зв'язку із запуском з 06.09.2023 Порталу, Національне агентство стало першою організацією, під'єднаною до Порталу.

Станом на 01.04.2024 до Національного агентства надійшло 1450 повідомлень, які внесено до Порталу.

За результатами аналізу власної роботи з Порталом, варто зазначити наступне:

- наразі портал не у повній мірі відповідає вимогам Закону, зокрема щодо забезпечення роботи внутрішнього каналу для повідомлення, здійснення зберігання, використання, захист, облік, пошук, узагальнення повідомлень викривачів, а також іншої інформації, в тому числі про статус викривачів, стан та результати розгляду повідомлень викривачів;

- засобами Порталу не реалізовано зворотної комунікації із заявниками/викривачами;

- наявні механізми Порталу не передбачають можливості редагування внесених до нього записів (зокрема з метою виправлення технічних помилок, до прикладу: пропущено літеру чи символ у пункті «електронна адреса заявника» тощо), що у свою чергу впливає на факт отримання таким заявником відповіді про розгляд його повідомлення;

- засобами Порталу не передбачено (технічно) здійснення розгляду повідомлення у середні системи. Вказана функція передбачає виключно проставлення одного із запропонованих результатів, навіть у випадках необхідності одночасно направити документ (повідомлення) для розгляду до іншого спеціально уповноваженого суб'єкта або правоохоронного органу (ч. 6 ст. 53 Закону) для здійснення розгляду у певній частині, а також здійснення розгляду повідомлення безпосередньо органом, до якого таке повідомлення надійшло (ч. 2 ст. 53² Закону), у межах його повноважень.

- засобами Порталу не передбачено визначення кола осіб, які мають доступ до документу, з метою його розгляду (до прикладу: 1 питання

щодо можливого конфлікту інтересів, 2 питання щодо порушення вимог фінансового контролю, 3 щодо можливого порушення прав викривача), що унеможлиблює коректну роботу із таким документом в органі із розгудженою системою повноважень;

- засобами Порталу не передбачено можливість внесення саме відомостей «фактичних даних» щодо вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, із повідомлень, отриманих іншими каналами. Така функція реалізована шляхом здійснення повноваго процесу подання повідомлення (за аналогом такого подання повідомлення заявником на веб-порталі). У той же час, таке повідомлення повторно потрапляє на розгляд керівнику організації та має бути повторно скеровано до розгляду відповідному спеціалісту (підрозділу) для проставлення результату розгляду;

- Портал не враховує можливість надходження дублетних документів від одного заявника та рахує їх окремо, що напрями негативно впливає на актуальність статистичних відомостей;

- Портал не забезпечує можливість обліку повідомлень, у яких наявні відомості одночасно про вчинення кримінального корупційного та адміністративного пов'язаного з корупцією правопорушення.

Із урахуванням зазначеного, внутрішні функціональні можливості Порталу потребують вдосконалення та приведення у відповідність, зокрема вимогам Закону.

Крім того, з метою забезпечення розвитку інституту викривання на державному рівні, крім передбачених Законом функцій, портал також має забезпечувати реалізацію механізмів, про які у тому числі зазначено респондентами.

IV. РЕЗОЛЮТИВНА ЧАСТИНА

1. Введення Національним агентством Порталу у промислову експлуатацію вплинуло на загальну динаміку питань отримання та розгляду повідомлень в організаціях.

2. Портал користується попитом серед заявників/викривачів, про що свідчить тенденція збільшення надходження повідомлень.

3. Механізми Порталу наразі не є досконалими та потребують перегляду та покращення.

4. Портал не у повній мірі відповідає вимогам Закону та запитам заявників, організацій (авторизованих користувачів), у зв'язку із чим доцільно розглянути питання розширення окремих функцій Порталу.

5. Засобами Порталу доцільно реалізовувати комунікацію із заявниками/викривачами. Така комунікація може бути реалізована шляхом впровадження окремого кабінету «викривача».

6. Засобами Порталу доцільно реалізовувати можливість формування та ведення справи щодо розгляду кожного окремого повідомлення (здійснення запитів та отримання інформації з інших баз даних для перевірки та підтвердження факті вчинення правопорушення);

7. Портал потребує у зміні підходу щодо призначення користувачів, зокрема в частині розширення кола функцій користувачів (адміністратор, підрозділ з розгляду повідомлення (окремо від уповноваженого підрозділу), помічник керівника) та забезпечення можливості технічного налаштування доступу окремого користувача;

8. Портал може виконувати функцію окремої системи документообігу для повідомлень у разі внесення відповідних змін до законодавства;

9. Національному агентству слід посилити напрямок роботи щодо координації уповноважених підрозділів (уповноважених осіб), а також підсилити напрямок контролю за діяльністю таких підрозділів, у тому числі вжиття заходів реагування щодо невиконання ними відповідних вимог Закону.

V. ВИСНОВКИ

З метою забезпечення дотримання вимог, передбачених Законом, зокрема щодо забезпечення умов для повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, Національному агентству доцільно:

- врахувати інформацію викладену у цьому дослідженні;
- забезпечити усунення виявлених критичних системних недоліків у Порталі;
- розглянути питання щодо проведення модернізації порталу, у тому числі щодо розширення його функціональні можливостей;
- у разі прийняття рішення щодо здійснення модернізації Порталу, забезпечити залучення відповідних структурних підрозділів та інших організацій для проведення оцінки видатків, які необхідно використати для впровадження відповідних заходів;
- розглянути питання щодо можливого внесення змін до Закону та інших нормативно-правових актів;
- розглянути питання щодо посилення роботи з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) з питань запобігання та виявлення корупції в частині роботи з повідомленнями про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та окремо щодо роботи з викривачами.

